

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiastica Hymnodia Libri Tres

Secchi, Anacleto

Antverpiæ, 1634

Cap. VII. De violati silentij defectu.

[urn:nbn:de:hbz:1-45942](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:1-45942)

CAPVT VII.

De violati silentij defectu.

*Silentij vi-
gor in Tem-
plis Paga-
norum.
Arian. l. 4.
cap. 11.*

*Seneca lib.
de Beata vi-
ta cap. 26.*

*Aristæas lib.
de Septua-
ginta duo-
bus Inter-
pret. cap. 7.
Templi Ie-
rosolymita-
ni silentiū
mirum.*

SEMPER in Templis Deo dicatis silentij ob-
seruatio fuit inter præcipuas, in homine ad
Deum colendum requisitas, conditiones enume-
rata. In Templis ipsis Paganorum adeo studiosè
parcebatur verbis, vt violatæ Religionis censere-
tur delictum, si rumpi silentium aliquo sonitu
contigisset, vti luculenter scripsit Arianus super
doctrina Epicteti. Quinimò, vt præpararentur ad
silentium illi Pagani, edicebatur ante initium Sa-
crorum per præconem illa vox, *Fauete linguis*; vt
notauit, & declarauit Seneca, agens de silentio
quo peragebantur Sacra in Templis Romano-
rum. Sed quidquid fuerit obseruatum ab Ethni-
cis in suis Templis, quæ potiùs profana & im-
pia, quàm pia & sacra erant, si ad Tempa vere
sanctæque Religionis respiciamus, cognoscemus,
tanta veneratione fuisse in eis apud pios Dei cul-
tores obseruatum silentium, quanta decet loci
sanctitatem.

De primo Templo, quod sibi Deus inter mor-
tales construi voluit, scribens Aristæas antiquis-
simus Auctor, prodidit, silentium à Sacerdoti-
bus & ministris cultum fuisse vsque ad stupor-
em: *Ministerium Sacerdotum, ait, robore, deco-
re & silentio cuncta superabat. Silentium tantum
adest, vt cum septingenti ferè ministrorum continuo
adsint, & offerentium libamina multitudo ingens,
ne vnum quidem hominem in loco versari poterit;
summa namque veneratione cuncta & magna Dei
pietas*

pietate perficiuntur. Summoperè mirabatur Ari-
 stæas in illis fidelibus piis & ministris silentij ob-
 servationem, eamque celebrare coactus est. Hu-
 ius silentij imitatio ad nostra Tempia post diui-
 ni Verbi in carne aduentum translata est, & per
 multa sæcula magno viguit rigore; sicut etiam
 nunc à piis personis retinetur. Nihil à sanctis Pa-
 tribus magis indicitur fidelibus & ministris ad
 Tempia accedentibus quàm silentium. *Magna*
virtus, ait sanctus Ambrosius, est tacendi in Eccle-
sia præsertim. Nihil tam congruum Ecclesie quàm
silentium, ait sanctus Chrysostomus, Templis om-
ne silentium debetur, inquit sanctus Isidorus Pe-
 luliota. Ob hanc silentij virtutem in Templis
 magno rigore observatam laudabat sanctus Gre-
 gorius Nazianzenus sanctam Nonnam matrem
 suam; quia numquam in sacris Templis fuerit il-
 lius audita vox, exceptis necessariis & mysticis
 verbis. Quæ autem essent necessaria & mystica
 verba, explicat Elias Cretensis, ea quæ à laicis in
 Templo, ad ea quæ Sacerdotes cantabant, aptè
 & opportunè accinebantur. Tunc temporis plebs
 omnis in Templo quædam verba respondebat
 Sacerdotibus in choro cantantibus, sicuti nunc
 etiam in quibusdam locis mos servatur.

Custodiebatur hoc silentium præcipuo cultu à
 Monachis & Religiosis antiquioribus in Ægypto
 degentibus, de quibus mira scribit Cassianus,
 vir omni exceptione maior, præsertim tempore
 Hymnodicæ. Verba huius Scriptoris proferam,
 ut maior dictis fides tribuatur. *Cum igitur præ-*
dictas solemnitates, quas illi Synaxes vocant, ce-
lebraturi conveniunt, tantum à cunctis silentium
præbetur, ut cum in unum tam numerosa multi-

H h 5 tundo

*tudo Fratrum conueniat, prater illum, qui confur-
gens Psalmum decantat in medio, nullus hominum
penitus adesse credatur. Concilia etiam & Patres
non omiserunt prouidere opportunis Decretis
huic obseruationi silentij. Extat hac de re Decre-
tum in Concilio Toletano II. translatum inter lu-*

Cap. In lo-
co 5. q. 4.

ris Decreta à Gratiano, quo cauetur, vt in loco
benedictionis silentium custodiatur. Quis intel-
ligatur à Patribus per locum benedictionis, li-
cet ex contextu appareat esse locum Synodi, ta-

Nauar. de
Or. c. 17.

*Silentij cu-
stodia actus
est Religio-
nis.*

Iacob. 1.

men Martini Nauarrus extendit ad chorum, vbi
Hymnodia exercetur. Eadem rationes in illo De-
creto allatae militant etiam in loco Hymnodia;
quia nimirum silentium ad Religionis virtutem
colendam est prorsus necessarium, iuxta Aposto-
licam doctrinam B. Iacobi dicentis: *Si quis putat
se religiosum esse non refranans linguam suam, hu-
ius vana est religio.*

*Silentij
violatio in
choro gra-
ue deli-
ctum.*

Qui verba inter psallendum miscet sicut Re-
ligionis virtutem offendunt, ob silentij viola-
tionem, ita magnae irreuerentiae fiunt rei apud
Deum quem in Psalmis alloquuntur. Magnum
profectò irreuerentiae delictum censerent homi-
nes, si quis Principem alloquens de re seria, in-
ter loquendum misceret verba cum seruo aliquo
praesente; quod maius censeretur delictum, si
verba essent leuia, ludrica & indecentia. Prò do-
lor! quot nunc in choro, dum altissimo psallunt
Deo, qui Areopagitis taciturniores esse debe-
rent, audent verba inutilia, ridicula & indeco-
ra miscere, quae non auderent coram viro graui,
multò minùs coram Principe, aut Rege magno,
aut etiam coram Praelato proferre, pœnas utique
graves subituri, iuxta culpae grauitatem? in istos
inuehitur

inuenitur diuus Basilii ad ea verba Hymnographi, *Et in Templo eius omnes dicent gloriam*, di-Psal. 28.
 cens: *Audiant hac Psalmi verba, & confusi sub-*
pudescant y qui in Templo proluxissima intexunt
colloquia. Quid dicit Psalmus? qui in Dei est Tem-
plo, non maledicentiam, non vanitatem, ac de ob-
scanis rebus disertos sermones pronuntiet, sed in
Templo eius quisque dicet gloriam. Pœnæ omnes, *Violati si-*
hille silentij violatoribus inflictæ à Deo, licet lentij pœnæ
 non semper fiat nobis cognitæ, aliquando ta-^{à Deo.}
 men quædam ipsarum fuere à sanctis viris de-
 scriptæ, vt non omnino ignorarentur. De quo-
 dam scripsit D. Bonaventura, qui pœnis Purga- D. Bonau.
 torij grauissimis fuit addictus, ob consuetudinem in Spec. di-
 loquendi inter psallendum. Nemo conqueri iu-^{scipl c. 10.}
 re poterit de nimia pœnarum seueritate; nimis
 enim offenditur diuinæ Maiestatis honor & de-
 cor à vili creatura.

Tanta debet esse obseruatio silentij in choro, vt
 nec licita sit illa submissa locutio, seu mussitatio,
 quam aliqui faciunt, dum altera chori parte di-
 cente versum, isti submissè vel eundem versum,
 vel alium forsan omissum, vel plures etiam re-
 citant. Dedecet hic sonus, quamuis submissus:
 sonus enim est & sibilus, qui non modicum per-
 turbat chorum; subtrahitur namque vox per il-
 lud tempus, & propè existentes offenduntur.
 Consultius esset differre huiusmodi versiculo-
 rum, vel malè prolatorum vel omissorum, sup-
 plementum ad finem Officij, ne silentium vio-
 letur, cuius rei opportunum in nostro Ordine ha-
 bemus monitum his verbis: *Nullus priuatim sa-* De Discipl.
cras preces recitet, sed quilibet, dum in choro est, chori c. 10.
ceterorum recitationem sequatur.

Mirum

Mira silentij obseruatio in Canonico.
D. Bonau.
ibidem.

Carolus à
Bal. Pe-
tri in Vita
S. Caroli
lib. 7. c. 13.

Mirum rigorem in hoc genere silentij obseruarunt viri magnæ religionis & sanctitatis, vt toti essent ad agendum quod agebant. Duos hoc loco referam illustriores euentus, alterum nuperum, antiquiorem alium. Ab isto exordiens, profero illum Canonicum Parisiensem, ad quem recitantem diuinum Officium accessit Episcopus cum ipso locuturus: at deuotus Canonicus nihil respondens, profundam tantum fecit reuerentiam suo Episcopo, inceptam proseguens Horam vsque ad finem. Hac peracta, ad Episcopum se contulit, vt mandata reciperet, præmissa prius hac excusatione digna pio viro: *Ignoscas, domine, quod tibi tunc non attenderim, quia colloquium trahebam cum altiori maioriq[ue] Domino.* Nunc ad nuperum venio. De sancto Carolo Mediolanensi Antistite insigni S. R. E. Cardinali, prodidit alter Carolus eiusdem in disciplina Ecclesiastica alumnus, & in morum probitate ac agendorum prudentia illustris imitator, deinde nostri Ordinis magnus Religiosus, tandem Ecclesie Nouariensis sanctus Episcopus, quod tanta pietate & attentione diuinis assisteret Officiis, vt numquam admittere voluerit ad colloquium quemquam, licet de rebus magni ponderis, imò etiam desiderio expectatis, qui vellet ipsum alloqui: *Quia indecorum iudicabat, rebus sacris interponere, sacro ve loco admittere quidquam externum, sed simul etiam voluntate (ait Scriptor) ac desiderio reprimendo se exercebat. In quo studio, licet de re non magni momenti agatur, magnum tamen ad virtutem esse momentum existimatur.*

Hæc obseruare nouerunt viri pietate insignes, qui Deum colere student, à necessariis etiam abstinentes

abstinentes verbis, vt tutius sibi possent cauere à verbis non necessariis. Hæc si proferantur vel ex leuitate, vel ex curiositate, vel ex quauis alia causa, semper sunt indecora, quasi dixerim iniuriosa Deo, plus ausim, Dei contemptum præ se ferentia. Quilibet grauis vir se putaret contemptum, quando, qui secum loquitur, in medio sermone verba omnino aliena à re, sine aliqua necessitate, intermiseret; non enim is posset excusari vel de stultitiæ morbo, vel de præsumptionis vitio, sed à colloquio certè eiiciendus censeretur, Quot de Clero (non sine doloris sensu dico) eiici deberent domo Dei & à cœtu psallentium, propter hoc loquacitatis vitium: miscent enim verba non pauca inter psallendum, verba secularia, verba leuia, verba curiosa, verba profana, verba ludicra, quid si turpia? Isti, quamuis nunc tolerantur à Deo, qui longanimis est & patiens, dabunt tamen opportuno tempore dignas pœnas; licet non eiiciantur nunc tamquam iniuriosi, eiicientur tamen alio tempore ipsis duriori, non à Templo terreno, sed forsan à cælesti, ad perpetuas euomendas blasphemias in gehenna.

Hoc age, dicebatur antiquitus, & etiam obseruabatur in Templis profanis Romanorum: nos peiores cum Deo nostro vero sumus; quàm illi Ethnici essent cum dæmonibus. Pudeat aliquando virum Dei cultorem, Ecclesiasticum, Religiosum, cognoscere se deteriorem Paganis quoad modestiæ & Religionis disciplinam. Aduertant Canonici & Capellani, ne, præter violati silentij & dati scandali culpam, teneantur quoque ad restitutionem, memores doctrinæ à præcipuis Doctoribus traditæ, nimirum psallentes in choro, qui

Loquacitatis grauitas quanta.

Pagani in Templis silentij custodes. Ex Plutarco in Numa & Coriolano.

qui frequenter & ordinariè confabulantur, tene-
ri restituere distributiones quasi toras.

*Dei præ-
sentia lo-
quacitatem
continet.*

Ne in posterum hoc vitium loquacitatis in
choro admittatur, consulerem istis, vt diuinam
præsentiam studerent sibi reddere familiarem,
hæc enim sola iufficeret ad componendum ani-
mum & verba vniuscuiusque pfallentis. Si quis
cû Principe suo locuturus, vt verba apta proferat,
satis est quòd ex animo cognoscat se habere Prin-
cipem suum præsentem, qui potest felicem ac in-
felicem reddere. Quantò validior, ad continen-
dam cuiuscumque verbosi lubricitatem, erit præ-
sentia Dei cogitata & impressa, qui potest, si vult,
perdere & saluare; potest, si vult, illicò in gehem-
nam corpus & animam detrudere; potest, si vult,
omnem concedere felicitatem. Huiusmodi san-
cta cogitatione munitus animus religiosus, omni
accedat sanctitate ad Dei sui laudes concinendas
& perfoluendas.

CAPVT VIII.

De eiusdem silentij violatione aliis modis.

TURBATVR aliquando in Templis & choro
silentium aliis modis quàm sermone, nimi-
rum quando strepitus quidam fiunt indecentes,
siue tulli, siue excreatibus, siue sede; qui omnes
inter defectus connumerari debent, & inter rea-
tus contra loci religiositatem computandi: in
quos constat, à Patribus pietate insignibus fuisse
animaduersum edictis & pœnis. Vt ad hanc rem
à nouissimis exordiar, offero quæ in nostra Cle-
ricorum